

Dört başı mamur bir Nazım Hikmet

NÂZIM HİKMET'in yaşamı, şiiri, siyasal mücadelesi üzerine kitaplar yazıldı. Her biri de onun bir yönünü bize açıkladı.

Memet Fuat'ın Nâzım Hikmet'i ise, onu bütün özellikleriyle, nitelikleriyle ilk kez toplu halde okura sunuyor.

Çoğu kitaplar şairin siyasal eğilimini, inancını şiiriyle karıştırdılar, kimileri de onun sol hareket içindeki yeri konusunda değişik yorumlarda bulundu.

Bana göre ilk kez Memet Fuat, onun hakkında zihnimizdeki bütün sorulara cevap veriyor:

Sunu da kitabın aşağı yukarı yazılış amacını, yargılardaki netliği seziyorsunuz:

"Bu kitabı yazarken, daha önce yazılan kitaplardan bol bol yararlandım, ama bilimsel bir derleyip toparlama işine kalkışmadım. Benim yaptığım şairin ruhsal yapısını göz önünde tutarak, anlatılanların gerçeğine ulaşmak çabası oldu. Nâzım Hikmet'le yirmi yıl baba oğul gibi yaşamış, daha sonra ise bütün şiirlerini, yazılarını, mektuplarını yayımlamış olmanın verdiği duyarlılıkla, hanfği durumda, nasıl davranacağını çok iyi biliyorum. belgeleri olmayan konularda bu duyarlığım güvencim."

Şairin doğru yaşamını, şiire başlayışını, ilk mahkumiyetini herhalde başka kaynaklardan okumuşsunuzdur. Ancak hayatı ile şiiri, mizacı arasındaki kopmaz bağın sağlamlığını, inandırıcı biçimde Memet Fuat bize aktarıyor. Üstelik kitaba aldığı tartışmalar, polemikler yalnız bir şairin bu edebiyat türündeki ustalığını simgelemiyor, etrafındaki ateş çemberinin nasıl daraldığını gösteriyor.

Nâzım Hikmet'in kişiliğini, şiirinin oluşum sürecini kronolojik biçimde, çevresiyle, sanatıyla bir arada sarmal biçimde okuyunca, onun şiirine yeniden bakma gereksinimi duydum.

Türk edebiyatındaki yerini belirleme konusunda bundan sonra çalışma yapacaklar, Memet Fuat'ın bu eserinden yararlanacaklardır.

Türk edebiyatçılarıyla ilgisi, onları yorumlayışı, değerlendirmesi, onlara övgüsü, yergisi de müthiş bir kişilik panoraması çıkarıyor ortaya.

Nâzım Hikmet'e yöneltilmiş hakaret derecesindeki eleştirilerin, onun çok sevdiği

kitap

DOĞAN HIZLAN

dhizlan@hurriyet.com.tr

memleketinde yaşamasını nasıl imkansız kıldığını göstermektedir. Çünkü bir çok kimse onu artık şiiriyle değil, ideolojisiyle değerlendirmektedir.

İsterseniz kitabın 'Putları Yıkıyoruz' kampanyasındaki durumu da özetleyen şu bölümünü okuyalım:

"Hamdullah Suphi Bey (Tanrıöver) bu yazılara (Resimli Ay'da çıkan yazılar) 'İkdam' gazetesinde sövgü dolu bir yazıyla karşılık verdi: 'Abdülhak Hamit bir dâhidir. Bunlar putları değil, milli ediplerimizi, dâhilerimizi yıkmak istiyorlar. Bu edebiyat tartışması değil,

komünizm propagandasıdır. Karşımızdakiler kimlerdir? Bolşevik kapısının müseccel köpekleri! Putları kıranlar bunlardır."

Atilla Coşkun'un dediği gibi, Nâzım Hikmet'in hakkında açılan davaların hukuki değil siyasi olduğu yeni kitaptan da bütün çıplaklığıyla anlaşılacaktır.

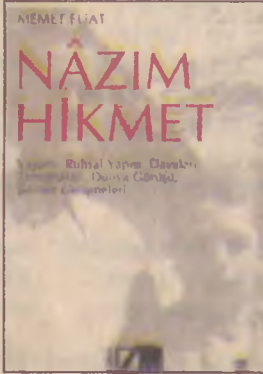
Sadece, şairin değil Türk şiirinin eşsiz eserlerinden biri olan İnsan Mahzaraları için Kemal Tahir'e yazdığı bir mektubunda söyledikleri, bu kitabı okuyanlar için yeni bir yorum kapısı açabilir:

"1) İstiyorum ki okuyucu 12 000 mısraı okuduktan sonra

vıcık vıcık insan kaynaşan bir mahşerden geçmiş olsun. 2) İstiyorum ki bu insan mahşerinin konkre ifadesi okuyucuya ana hattında muayyen bir devirdeki, muhtelif sınıflara mensup Türkiye insanları vasıtasıyla Türkiye'nin muayyen bir tarihi devresindeki sosyal durumunu anlatsın. 3) İstiyorum ki, ikinci planda, Türkiye cemiyetini çevreleyen dünya durumu - muayyen bir devrede- anlaşılabilsin. 4) İstiyorum ki, nereden gelinip nereye gidildiği sualine sahanın içinde azami imkanlarla cevap verilsin."

Nâzım Hikmet'i biliyorum demeyin. Çok okudum diye kendinizi kandırmayın. Memet Fuat'ın dört başı mamur Nâzım Hikmet kitabını okuyun.

Son günlerin en iyi eseri.

Nâzım Hikmet,
Yaşamı, Ruhsal yapısı,
Davaları, Tartışmaları,
Dünya Görüşü,
Şiirinin Gelişmeleri,
Adam Yayınevi.

